

Remiss Screening prostatacancerScreening Prostatacancer till: Stockholms läns landsting, region.uppsala@region uppsala.se, Landstinget Sörmland, region@regionostergotland.se, regionen@rjl.se, region@kronoberg.se, Landstinget i Kalmar län, regiongotland@gotland.se, Landstinget Blekinge, Region Skåne, regionen@regionhalland.se, post@vgregion.se, Landstinget i Värmland, regionen@regionorebrolan.se, region@regionvastmanland.se, Landstinget Dalarna, rg@regiongavleborg.se, Landstinget Västernorrland, region@regionjh.se, Västerbottens läns landsting, regionnorrboten@norrboten.se 2018-02-12 14:49

Från: Screening Prostatacancer <Screening-Prostatacancer@socialstyrelsen.se>

Till: Stockholms läns landsting <landstinget@sll.se>,

"region.uppsala@region uppsala.se" <region.uppsala@region uppsala.se>, Landstinget Sörmland <landstinget.sormland@dll.se>, "region@regionostergotland.se" <region@regionostergotland.se>, "regionen@rjl.se" <regionen@rjl.se>, "region@kronoberg.se" <region@kronoberg.se>, Landstinget i Kalmar län <landstinget@ltkalmars.se>, "regiongotland@gotland.se" <regiongotland@gotland.se>, Landstinget Blekinge <landstinget.blekinge@ltblekinge.se>, Region Skåne <region@skane.se>, "regionen@regionhalland.se" <regionen@regionhalland.se>, "post@vgregion.se" <post@vgregion.se>, Landstinget i Värmland <info@liv.se>, "regionen@regionorebrolan.se" <regionen@regionorebrolan.se>, "region@regionvastmanland.se" <region@regionvastmanland.se>, "Landstinget Dalarna" <landstinget.dalarna@ltdalarna.se>, "rg@regiongavleborg.se" <rg@regiongavleborg.se>, Landstinget Västernorrland <landstinget.vasternorrland@lvn.se>, "region@regionjh.se" <region@regionjh.se>, Västerbottens läns landsting <landstinget@vll.se>, "regionnorrboten@norrboten.se" <regionnorrboten@norrboten.se>

Hej!

Nu finns Socialstyrelsens rekommendation och bedömningsunderlag om screening för prostatacancer att ladda ner/beställa här:

<http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2018/2018-2-13>

Här finns en sammanfattning av rekommendationen:

<http://www.socialstyrelsen.se/riktlinjer/nationellascreeningprogram/prostatacancer-screeningmedpsa1>

Det här är en remissversion av rekommendationen. Det är en öppen remiss vilket innebär att alla som vill lämna synpunkter är välkomna att göra det fram till den 9 maj 2018 via e-post till screening-prostatacancer@socialstyrelsen.se

Inkomna synpunkter beaktas innan Socialstyrelsen tar ställning till slutlig rekommendation. Publicering av slutlig rekommendation är planerad till hösten 2018.

Vänligen

Johanna Kain

.....
Johanna Kain

Utredare, med.dr

075-247 37 79

SOCIALSTYRELSEN

Avdelningen kunskapsstyrning för hälso- och sjukvården

Nationella riktlinjer

106 30 Stockholm

Växel 075-247 30 00

www.socialstyrelsen.se

Prenumerera på vårt nyhetsbrev

Socialstyrelsen värnar hälsa, välfärd och allas lika tillgång till god vård och omsorg.

Utskrift från www.socialstyrelsen.se

Publicerad: 2018-02-12 11:00

[Start / Publikationer 2018 / Screening för prostatacancer –...](#)

Screening för prostatacancer – Rekommendation och bedömningsunderlag – Remissversion

Rapporten innehåller en rekommendation och ett bedömningsunderlag för nationellt screeningprogram för prostatacancer. Rekommendationen riktar sig till beslutsfattare, verksamhetsledningar och yrkesverksamma inom hälso- och sjukvården.

- [Ladda ner](#)
- [Beställ](#)
- [Visa varukorgen](#)

Bilagor

[Vetenskapligt underlag](#)

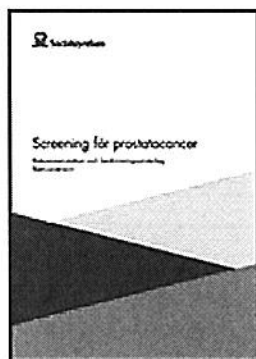
[Etisk analys](#)

[Hälsoekonomisk analys](#)

[Organisatoriska aspekter](#)

Publiceringsår: 2018
Artikelnummer: 2018-2-13
Format: POD
Antal sidor: 30
Språk: Svenska
Pris (inkl. moms): 42 kr

Utskrift från www.socialstyrelsen.se

Publicerad: 2018-02-12 11:00

[Start /Riktlinjer /Nationella screeningprogram /Prostatacancer, screening med ...](#)

Prostatacancer, screening med PSA-prov med eller utan annat kompletterande test

- Screeningprogram: Prostatacancer, screening med PSA-prov med eller utan annat kompletterande test
- Del av befolkningen: Män 50-70 år

Rekommendation

Hälso- och sjukvården **bör inte** erbjuda screening för prostatacancer med PSA-prov, med eller utan kompletterande test före vävnadsprovtagning.

Rekommendationen är en remissversion

Det här är en remissversion av rekommendationen. Synpunkter på remissen tas emot fram till 9 maj 2018 via e-post till: screening-prostatacancer@socialstyrelsen.se

Alla inkomna synpunkter beaktas inför den slutliga versionen av rekommendationen som publiceras under hösten 2018.

Motivering till rekommendation

Enligt Socialstyrelsens rekommendation bör hälso- och sjukvården inte erbjuda screening för prostatacancer med PSA-prov, med eller utan annat kompletterande test före vävnadsprovtagning. Avgörande för rekommendationen är att nyttan med screening för prostatacancer med PSA-prov inte tydligt bedöms överväga de negativa effekterna på en befolkningsnivå.

Ett nationellt screeningprogram med PSA-prov skulle innebära att många av de män i åldern 50–70 år som skulle erbjudas att delta i screeningen skulle riskera att få en prostatacancerdiagnos trots att deras cancer aldrig skulle ha utvecklats till någon allvarlig sjukdom.

Screeningprogrammet skulle räknat per 1000 män medföra att 35–50 fler skulle diagnostiseras med prostatacancer och innebära 1–4 färre dödsfall i prostatacancer efter 10–15 år. Detta jämfört med om det inte förekommit någon screening. De 35–50 extra fallen motsvarar det som kallas överdiagnostik, eftersom dessa män inte hade fått någon

prostatacancerdiagnos om de inte hade PSA-testats. Omkring 30 av dessa män skulle få behandling i onödan, eftersom de inte hade utvecklat någon allvarlig cancer utan behandling. De flesta som får behandling för tidigt upptäckt prostatacancer får försämrad sexuell funktion. Urinläckage eller ändtarmsbesvär är också förekommande biverkningar. Dessa biverkningar kan vara funktionsnedsättande och så pass omfattande att de innebär en mycket stor påverkan på sexuell samliv och möjligheterna till ett aktivt socialt liv.

Vid en samlad bedömning innebär det att nyttan med screening för prostatacancer med PSA-prov inte tydligt överstiger de negativa effekterna på befolkningsnivå. Rekommendationen att inte införa screening för prostatacancer med PSA-prov är enhetlig med hur andra länder i Europa och världen har värderat frågan.

De senaste åren har det tillkommit flera tester som kan komplettera PSA-provet för att identifiera män som trots ett förhöjt PSA-värde har låg risk att ha en behandlingskrävande prostatacancer. Ett sådant test skulle kunna minska överdiagnostik och överbehandling. Utifrån underlaget som tagits fram har Socialstyrelsen sammantaget bedömt att det inte finns tillräckligt vetenskapligt stöd för hur förhållandet mellan nytta och negativa effekter påverkas om PSA-provet kompletteras med något annat test före vävnads-provtagning. Alla tester finns listade i bilagan – Vetenskapligt underlag.

Bedömningen av screeningprogrammet utgår från Socialstyrelsens screeningmodell som finns publicerad i rapporten Nationella screeningprogram – modell för bedömning, införande och uppföljning.

Beskrivning av screeningprogrammet

Det screeningprogram som har bedömts utgår från en modell där män i åldern 50–70 år erbjuds att delta i screening med PSA-prov, följt av systematisk vävnadsprovtagning för män som har ett PSA-värde över en viss nivå. Tidsintervallen mellan testtillfällena i screeningprogrammet baseras på senast uppmätt PSA-värde, i överensstämmelse med det nationella vårdprogrammet för prostatacancer. Det innebär att män erbjuds PSA-prov vart sjätte år vid ett PSA-värde under 1 mikrogram per liter (1 µg/l), och vartannat år vid värdet 1–2,9 µg/l. Män med PSA-värde 3 µg/l eller högre hänvisas till utredning med palpation, transrektalt ultraljud och vävnadsprovtagning.

Rekommendation om PSA-prov i de nationella riktlinjerna för prostatacancer

Det är viktigt att betona att rekommendationen om screening gäller ett program för hela den manliga befolkningen mellan 50 och 70 år, och innebär inte att alla män ska avrådas från PSA-prov; enskilda män kan värdera den möjliga nyttan högre än riskerna för skada.

År 2014 publicerade Socialstyrelsen nationella riktlinjer för prostatacancer. De innehåller rekommendationer om PSA-prov. Rekommendationerna talar om under vilka förutsättningar PSA-prov bör

erbjudas, och när det inte bör erbjudas.

Förutsättningar för en ny bedömning

Det pågår många forskningsprojekt, bland annat i Sverige, med syfte att minska överdiagnostik och överbehandling av tidigt upptäckt prostatacancer.

Sannolikt kan hälso- och sjukvården även bidra till ökad kunskap om organiserad PSA-testning genom att, i linje med Socialstyrelsens rekommendation, erbjuda organiserad PSA-testning inom ramen för forskning och utveckling i större omfattning än idag. Det skulle även kunna vara värdefullt att inom ramen för detta diskutera olika möjligheter att utvärdera hur diagnostiken av prostatacancer kan förbättras. Mycket talar för att det under de närmaste åren kan finnas förutsättningar för en ny bedömning av ett nationellt screeningprogram för prostatacancer.